

**Nr 273**

Av fru **Hjelm-Wallén m. fl.**, om sänkning av myndighetsåldern  
*m. m.*

(Lika lydande med motion nr 234 i Första kammaren)

Såväl myndighets- som rösträttsåldern har under de senaste åren varit föremål för sänkning och är nu 20 år respektive året efter fyllda 19 år. Förändringarna av dessa åldersgränser har av många ansetts som etapper mot målet 18 år. Det kan erinras om att samtliga politiska ungdomsförbund har 18-årsgränsen inskriven i sina program.

Riksdagen godtog också, då myndighetsåldern sänktes föregående år, en hel del undantagsbestämmelser, som inskränkte förmyndarens befogenheter över underårig mellan 18 och 20 år genom att den underårige gavs rätt att skaffa egen bostad och ingå de sedvanliga rättshandlingar som fordras för den dagliga hushållningen samt gavs ökade möjligheter att själv fritt välja mellan studier och förvärsarbete samt rätt att själv upptaga och förfoga över studiemedel och statliga bosättningslån. Lämpligare än en mångfald undantagsbestämmelser från den nuvarande myndighetsåldern vore en allmän sänkning till 18 år. Om det skulle anses behövt skulle undantagsbestämmelser kunna göras från denna åldersgräns. Flera viktiga åldersstreck går redan vid 18 år. Giftermålsåldern sänktes 1968 till 18 år. Skyldighet att göra militärtjänst inträder vid denna ålder liksom rätt att sluta arbetsavtal. Då samhället i dessa fall anser att de unga medborgarna är mogna att ta eget ansvar och visa omdöme, bör denna positiva bedömning också vara vägledande i förhållandet till myndighetsgränsen. Flera länder har under 1960-talet sänkt myndighetsåldern. Under 1969 sänktes t. ex. Storbritannien åldersgränsen till 18 år.

Det är otvetydigt att den biologiska mognaden i dag inträder tidigare. Säkerligen är dagens ungdom också tidigare socialt mogen än föregående generationer, bl. a. genom vidgade kunskaper och genom ett tidigare känslomässigt oberoende av föräldrarna. Uppbrottet från familjen och egen bostättning blir allt vanligare bland tonåringar. Familjebildning sker allt oftare av ungdomar under 20 år. Även om de flesta fortsätter att studera i stället för att övergå i förvärsarbete, sker en frigörelse från den ekonomiska gemenskapen med föräldrarna genom det studiesociala stödet.

Rätten att få delta i allmänna val kan ses som en naturlig del av upp-

nådd myndighetsålder. Allt talar för ett samband mellan rösträtts- och myndighetsålder. Samma skäl kan anföras för sänkning av de två åldersgränserna. Dagens ungdom visar ett starkt intresse för samhällsfrågor och ett politiskt engagemang. Ur demokratisk synpunkt är det viktigt att låta det politiska intresset komma till uttryck genom valhandlingen. Tidigare har ouppnådd myndighetsålder anförts som skäl mot rösträttsålderns sänkning. Vid en samtidig sänkning av såväl rösträtts- som myndighetsålder bortfaller detta. Hemställan om rösträttsålderns sänkning sker i separat motion. Likaså hemställas i separat motion om motsvarande ändringar i rusdrycksförordningen, förordningen om arvsskatt och gåvoskatt samt förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Med stöd av ovan anförda hemställer vi,

att myndighetsåldern sänkes till 18 år samt att i föräldrabalkens 4 kap. 5 och 10 §§, 6 kap. 1 och 12 §§, 9 kap. 1 § och 10 kap. 1 § åldersgränsen tjugo år ersättes med arton år samt att 9 kap. 2 och 3 a §§ jämte hänvisningen till 9 kap. 2 a § i 20 kap. 28 § utgår,

att i giftermålsbalkens 2 kap. 2 § åldersgränsen ändras till arton år,

att i ärvdabalkens 9 kap. 1 § åldersgränsen ändras till arton år,

att i 5 § lagen om avbrytande av havandeskap tjugo år utbytes mot arton år,

att i 3 kap. 18 § lagen om allmän försäkring tjugo år ersättes med 18 år,

att i brottsbalkens 6 kap. 4, 7 och 8 §§ åldersgränsen tjugo år ersättes med arton år,

att i barnavårdslagens 25, 27, 28, 32, 42 och 67 §§ åldersgränsen ändras till arton år,

att i 1, 5 och 6 §§ lagen om åtgärder mot samhällsfarlig asocialitet föreskriften tjugo år ersättes med arton år,

att i skollagen av den 6 juni 1962 åldersgränsen tjugo år utbytes mot arton år,

att i lagen om verkställighet av bötesstraff 12 § åldersgränsen tjugo år utbytes mot arton år,

att i 5 kap. 2 § rättegångsbalken tjugo år utbytes mot arton år,

att i lagen om nykterhetsvård 28 § tjugo år utbytes mot arton år,

att i religionsfrihetslagen 5 § tjugo år utbytes mot arton år, samt

att samtliga föreslagna förändringar skall träda i kraft den 1 januari 1971.

Stockholm den 22 januari 1970

*Lena Hjelm-Wallén (s)*

*Birgitta Dahl (s)*

*Jan Bergqvist (s)*

*Lars Gustafsson (s)*  
i Barkarby

*Åke Green (s)*

*Åke Gustavsson (s)*  
i Nässjö

*Sture Ericson (s)*  
i Örebro

*Bernt Ekvall (s)*

*Mats Hellström (s)*

*John Lundberg (s)*

---

## Nr 274

Av herr **Nelander m. fl.**, om förverkande av ekonomisk vinning  
vid pornografibrott.

(Lika lydande med motion nr 233 i Första kammaren)

Stockholm den 22 januari 1970

*Eric Nelander (fp)*

*Arne Persson (cp)*  
i Heden

*Sigvard Rimås (fp)*

*Karl-Erik Eriksson (fp)*  
i Arvika

*Gunnar Hylander (fp)*

*Blenda Ljungberg (m)*